

قسط: 1

داچھے میاں بنی خبری

پشتو

پیشکش:

مجلس المدینۃ العلمیہ (دعوت اسلامی)

ترجمہ:

ٹرانسلیشن ڈپارٹمنٹ (دعوت اسلامی)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

د اچھے میاں بنی خبری

دُعائے عطار: یا ربّ المصطفیٰ! ڏک جوک چي دا رساله ”د اچھے میاں بنی خبری“ اولولي که واري. هغه د خپل بنده اچھے میاں ﷺ په وسیله بنه انسان جوړ کړي او هغه به حسابو او بځنېي.

اٰمِيْنَ بِحَاۤءِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

د دُرود شریف فضیلت

د بُخارا (اُزبکستان) اوسیدونکے یو گس مارهره شریف ته حاضر شو او د ماسپخین لمونځ ئې په خانقاه شریف کښې ادا کړو او د سلسله قادریه رضویه عطاریه د لوی بُزرگ شمس مارهره حضرت سیدنا ابو الفضل آل احمد المعروف ”اچھے میاں“ ﷺ په خدمت کښې حاضر شو او عرض ئې اوکړو: ”د حضرت نوم اوریدو سره د حق د طلب د پاره دلته راغله یم ځکه چې په ما کښې د مُجاهدې کولو طاقت نشته د حضور په توجو سره به محنته دا عظیم فیض حاصلول غواړم.“ هغوئې ﷺ مُسکي شول او ارشاد ئې وفرمائیلو: دومره غټ دولت دومره زر حاصلول غواړې؟ په ناستو خلقو کښې یو گس اووئیل چې دا هم څه حلوه ده څه چې ستا په خُله کښې کینبودے شي؟ حضرت وفرمائیل: ”داسې مه وایه، د الله (په رحمت) سره څه گرانه نه ده.“ بیا ئې هغه خُلي ته د یو دُرود شریف په خاص طریقه هم په دغه شپه د لوستلو د پاره وفرمائیل. هغه حکم اومنلو. د شپې چې هغه دُرود شریف لوستلو نو هغه ته د الله پاک د خوږ آخري نبی، مکي مدني، محمد عربي ﷺ د زیارت کولو شرف حاصل شو. په هغه باندې یو کیفیت راغله په کوم چې د هغه باطني مُعامله حل شوه. سحر هغه د هغوئې ﷺ په خدمت کښې حاضر شو او عرض ئې اوکړو. **سُبْحَنَ اللّٰه!** حضور ﷺ ماته په خوب کښې ارشاد وفرمائیلو: د هرې صدئ (یعني د سلو کالو) نه پس به زما په اُمّت کښې یو داسې گس وي کوم چې به زما دین ژوندے کوي په دې صدئ کښې هغه ”ذات (گس)“ تاسوئې.

(تذکره مشائخ قادریه رضویه، ص 362 بتغیر)

د الله رَبُّ العَزَّت دې په هغوئي باندې رَحْمَت وي او د هغوئي په وسيله دې زمونږه بے حسابہ بڅښنه وي۔

أَمِينَ بِجَاءِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اچھے پیارے شمس دیں

بدر العلیٰ کے واسطے

دل کو اچھا تن کو ستھرا

جان کو پُر نور کر

د لفظونو معانی: تن: بدن- شمس دیں: د دین لمر- بدر العلیٰ: د لوړ والي سپوږمۍ۔

شرح شجره شریف: یا الله پاکه! د حضرت سید شاه آل احمد اچھے میاں مارہروی رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ په وسيله

باندې څوک چې د دین اسلام لمر او د لوړ والي سپوږمۍ ده، زما زړه ښه، بدن صفا او رُوح د نور نه ډک کړې۔

أَمِينَ بِجَاءِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

مُبارک خاندان

د سلسله قادريه رضويه عطاریه لوی بزرگ شمس مارهره حضرت سیدنا ابو الفضل آل احمد المعروف ”

اچھے میاں“ رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ په 28 رمضان المبارک 1160 هجری په مارهره مطهره (ضلع ایتہ اتر پردیش) هندوستان

کښې دنیا ته تشریف راوړو۔ د هغوئي خاندان مُبارک د حُسینی زیدي ساداتِ کرامو نه دے۔ (احوال و آثار شاه

آل احمد اچھے میاں مارهروی، ص 19 بتغیر)

د غوث پاک فیضان

د هغوئي د زیږیدلو شریف په وخت نیا ابی (د پلار د طرفه نیا ابی) د صاحبُ البرکات حضرت شاه برکتُ

الله عشقي مارهروي رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ هغه خرکه (جامې) مبارکه کومه چې د بغداد شهنشاه حضورِ غوث پاک حضرت

شیخ عبد القادر جیلانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ په اشاره باندې د هغوئي سره حضور اچھے میاں ته د اچولو د پاره د امانت په

طور ایښودې وې هغوئي ته واچولې او د صاحبُ البرکات رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ د فرمان مطابق ئې د هغوئي نوم ”آل احمد“

کښودو۔ نیا ابی به ئې اکثر فرمائیل چې دا ماشوم به زمونږ د خاندان د پاره د فخر سبب جوړېږي۔ حضرت آل

احمد اچھے میاں رَحْمَةُ اللهِ عَلَیْہِ مادر زاد (یعني پیدائشي) ولي وو او لکه څنګه چې حضور غوثُ الأعظم د حضور نبي

کريم ﷺ مظهر (نخبه) وو هم داسي هغوئي هم د غوثِ پاڪ مظهر (نخبه) وو۔ (برکاتِ مارهره، ص 71 بتغير) اعلیٰ حضرت رحمۃ اللہ علیہ عرض کوي:

يا ابو الفضل آل احمد حضرت اچھے میاں | | شاه شمس الدین ضیاء الأصفیا امداد کن

ترجمہ: اے حضرت ابو الفضل آل احمد اچھے میاں! بادشاہ، دینِ لمرہ او د صوفیانو ضیا! زما مدد اوکړې۔

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

دنیا ته د راتلو زیرے

سلطانُ العاشقین سید شاه برکت اللہ رحمۃ اللہ علیہ ارشاد فرمائیله وو: د اللہ پاک په فضل سره به ماته یو ځوي عطا کيږي کوم چې به د خاندان سوکالۍ ته وده ورکوي۔ بیا هغوئي خپله یوه خرقة (یعني جامې شریفې) عنایت او فرمائیلي او حکم ئې اوکړو چې دا د هغوئي د ځوي د پاره دي۔ د حضور صاحبُ البرکات رحمۃ اللہ علیہ مشر ځوي حضرت شاه آل محمد رحمۃ اللہ علیہ حضرت اچھے میاں د بسم اللہ د رسم په موقع باندې هغوئي په غیر کنبې واخستل او اوښي فرمائيل: دا هغه شهزاده دے د چا زیرے چې والدِ محترم راکړے وو۔

(تذکره مشائخ قادريه رضويه، ص 358 بتغير)

شمس و قمر سے بڑھ کر ہے شانِ آل احمد | | قربان آل احمد قربانِ آل احمد

ظاهري او روحاني اُستاد

هغوئي ظاهري او باطني علوم د خپل والدِ محترم حضرت شاه حمزه عيني رحمۃ اللہ علیہ نه حاصل کړل او د والدِ محترم نه ورته خلافت هم حاصل شو۔ د هغوئي روحاني تعليم او تربيت نيغ په نيغه د بارگاهِ غوثيت نه اوشو، ځکه وئيله کيدے شي چې د هغوئي روحاني اُستاد حضورِ غوثِ اعظم رحمۃ اللہ علیہ وو۔ (تذکره مشائخ مارهره، ص 18) هغوئي د سلسله قادريه رضويه عطاريه 36 پير او مُرشد دي۔ هغوئي ډير د کمال او عارف باللہ يعني د اللہ پاک پیژندلو والا بزرگ وو۔

د حضورِ غوثِ پاک ﷺ راتلل

د حضرت آلِ احمد اچھے میاں ﷺ وراره سید شاه غلام محی الدین صاحب د خپل وړوکوالي یوه واقعہ لیکي: چې یو ځلې حضرت اچھے میاں ﷺ د سجاده نشین (آستانې) په کور کښې یواځې وو او چاته د دننه تللو اجازت نه وو. په دروازه کښې یو خادم (خدمت کوونکې) ناست وو. زه په لوبو لوبو کښې تر دروازې پورې اورسیدم او دننه مې تلل غوښتل. خادم منع کړم خو زه زر دننه لاړم. ما اولیدل چې حضرت د دوو بزرگانو سره ناست دے او څه خبرې ورسره کوي، زه په قلاړه قلاړه لاړم او د هغوئ د ملا مبارکې نه مې لاس چاپیره کړل، حضرت مخ مبارک راواړولو او زما په لیدو ئې څه خفگان شان څرگند کړو او اوږې فرمائیل: ولې راغلې؟ ما په (نا غرضتیا) کښې عرض اوکړو: ستاسو په ولو به کښینم. دا ئې چې واوریدل نو هغوئ او هغه دواړه بزرگان مُسکي شول او بیا هغه دواړو بزرگانو زما په سر باندې لاس مبارک رابښل او مینه ئې راسره اوکړه. د دې نه پس هغوئ د هغه بزرگانو سره دننه تشریف یوړلو. لږ وخت پس چې حضرت اچھے میاں ﷺ یواځې بهر تشریف راوړلو نو ما عرض اوکړو: هغه دواړه حضرات څوک وو او هغوئ چرته لاړل؟ هغوئ او فرمائیل چې یو حضورِ غوثِ پاک ﷺ او بل سید شاه جلال صاحب مارهروي ﷺ وو، دا حضرات کله نا کله د کرم نظر او فرمائې او تشریف راوړي او اوس هغوئ تشریف یوړلو.

(برکاتِ مارهره، ص 71 بنځیر)

نصیبم کُن لقائے آلِ احمد

خُداوندا برائے آلِ احمد

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّد

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب

سجاده نشیني (گدی سنبالول)

حضرت سید آلِ احمد اچھے میاں ﷺ د والدِ محترم د وفات نه پس د خانداني دستور (یعني طریقې) مطابق د سلسلهٔ برکاتیه په مسند تشریف کښودو او تقریباً تر 37 کالو د وصال شریف پورې ئې دغه آستانه آباده اوساتله. (احوال و آثار شاه آلِ احمد اچھے میاں مارهروی، ص 27 بنځیر)

عادتونه او معمولات شریف

حضرت سید آلِ احمد اچھے میاں ﷺ د خپل وخت غوث وو. د هغوئ د شپې او ورځې معاملې داسې

وي لکه څنگه چې د حضور غوث اعظم رحمۃ الله عليه د يو کامل مظهر (نمونې) پکار وي- د هغوئي ورځ به د الله پاک د مخلوق په خدمت او خير ښيکړه او د مريدانو په اصلاح او لار ښودنه کښې تيريدله او شپه به ئې د الله پاک په عبادت کښې تيريدله- د هغوئي مريد حضرت مولانا مجاهد الدين ذا کړ بديوني رحمۃ الله عليه ليکي چې: هغوئي به د شپې په آخري حصه کښې پاڅيدل او اودس به ئې کولو او د تهجدو لمونځ به ئې ادا کولو او بيا د سحر د وخت شروع کيدو پورې به په اورادو او وظيفو کولو کښې مصروف وو او بيا به ئې جُمات ته تشریف يورلو او تحيۃ المسجد به ئې ادا کړل او د هغې نه پس به ئې د سحر سُنّت ادا کړل- د جمعې سره د سحر لمونځ ادا کولو نه پس به ئې لاس اوچت کړل او د دين د ترقی او د مسلمانو د بخښنې د پاره به ئې دُعا کوله بيا به ئې خانقاه (آستانې) شريفې ته تشریف يورلو او د لمر راځتلو پورې به په اورادو او وظيفو کښې مصروف وو هغه وخت به دروازه بنده وه او چا ته به هم دننه د تللو اجازت نه وو- چې فارغ به شو نو کور ته به ئې تشریف يورلو او د ټولو د خيريت پوښتنه به ئې اوکړه او بيا به ئې خانقاه ته واپس تشریف يورلو- بيا به د هغه ځائې نه درگاهِ معلیٰ ته روان شولو، يو خادم به ئې د مخکښې نه د معمول په ځائې کښې د قبلې په لور جائے نماز او غوړولو- هغوئي به ورومې د والد محترم بيا د مور بي بي او د نورو خپلوانو مزارونو ته تللو او دعاگانې به ئې ورته کولې- (تذکره شمس مارهره، ص 19 بتغير)

د غرمې ډوډۍ او قيلوله شريف

کله نا کله به ئې باغ ته تشریف وړلو او د جامن د ونې لاندې به ئې دري خوره کړه او کښينا ستوبه، بيا به ئې د هغه ځائې نه خانقاه ته تشریف راوړلو، هغه وخت به عام دربار وو، هر يو گس به خپل ضرورتونه بيانول، غرمه به ئې د غنمو دوه يا درې ورې شان ډوډۍ د خوروا يا د مسورو د دالو سره خوړلې او قيلوله شريف به ئې کوله- (تذکره مشائخ قادريه رضويه ، ص 360)

د ماسپخين نه تر ماسخوتن پورې معمول شريف

د جمعې سره د ماسپخين د لمونځ ادا کولو نه پس به د قرآن مجيد په تلاوت کولو کښې مشغول شولو او بيا به خانقاه شريف ته راغلي او دُروډ پاک به ئې لوستلو، د مازيگر د لمانځه نه پس به ئې بيا خانقاه شريف ته تشریف راوړلو او د ماښام د لمانځه نه پس به ئې تسبيح لوستله او بيا به عام دربار لگيدلو- هغوئي به د خلقو انديښنې اوريدلې او د تسلي وړکولو وروستو به ئې کور ته تشریف وړلو- د ماسخوتن لمونځ به ئې په جُمات کښې

د جمعې سره ادا کولو او بيا به ئې خانقاه شريف ته تشریف وړلو او دروازه به بنده شوله- هغه وخت به په خانقاه کښې خاص گسانو ته د حاضرئ اجازت ميلاویدلو-

(تذکره شمس مارهره ، ص 20)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د ځانله عبادت کولو عادت جوړ کړئ

خوږو او محترمو اسلامي وروڼو! که څومره هم مصروفیات ولې نه وي د ځانله عبادت کولو عادت جوړول پکار دے- اوس د سلسله قادريه د خوږ پير او مُرشد حضرت سيّد آل احمد اچھے ميان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ مُبارک معمولات شريف بيان شول- تاسو هم د دې مطابق څه نا څه د قرآن کریم او د درود پاک لوستلو عادت جوړ کړئ- شيخ طريقت، امير اهلِ سُنَّت حضرت علامه مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه هره ورځ کم نه کم د يوې سپارې د تلاوت کولو ترغيب ارشاد فرمائي او د سلسله قادريه رضويه عطاريه خپلو مريدانو او طالبانو ته فرمائي: چې د قرآن کریم تلاوت کم نه کم يوه سپاره تر خپله وسه پورې د لمر راختلو نه مخکښې پکار دے او که چرې لمر راوخيژي نو کم نه کم 20 منته صبر اوکړئ او په ذکر او درود شريف کښې مشغول شئ تر دې پورې چې لمر ښه راوخيژي ځکه چې په کومو دريو وختونو کښې لمونځ جائز نه دے نو تلاوت خلاف اولی دے- (شجره شريف، صفحه 22)

دُرود شريف ډير زيات لولئ

امير اهلِ سُنَّت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه په نیک جوړونکي د ”72 نیک اعمال“ د رسالې په 2 صفحه ليکي چې: آيا نن تاسو کم نه کم 313 ځل دُرود شريف لوستلے دے- د زيات دُرود شريف لوستلو په باره کښې په کتابونو کښې مختلف اقوال بيان شوي دي، يو محتاط قول د 313 (ځل لوستلو) هم دے- (سعادة الدارين، ص 54) ځکه که چرې څوک هره ورځ کم نه کم د 313 ځله درود پاک لوستلو معمول جوړ کړي نو هغه به په زيات درود پاک لوستونکو کښې شميرلے شي- الله پاک دې مونږه د اچھے ميان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د تلاوت او درود لوستلو په برکت د فضول خبرو نه بچ کړي او د زيات درود پاک لوستلو توفيق دې راکړي-

أَمِينَ بِحَاثِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د جمعی سره د لمونځ ادا کولو اهمیت

د حضور اچھے میاں رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د ټولې ورځې په معمولاتو کښې یوه بله خبره ډیره ښکاره وه چې هغوئ به پینځه واړه لمونځونه په جُمات کښې د جمعی سره ادا کول- کاش! چې د اچھے میاں رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سره محبت کوونکي هم دا ښه عادت خپل کړي- د حضرت عبدُ الله ابنِ عمر رضی الله عنہ نه روایت دے چې د دواړو جهانونو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل چې الله پاک د جمعی سره لمونځ خوښوي- (مسند امام احمد، 309/2، حدیث: 5112) په یو بل روایت کښې دي چې د جمعی سره لمونځ د ځانله لمونځ کولو نه 27 درجې زیات دے-

(بخاری، 232/1، حدیث: 645)

خدا! سب نمازیں پڑھوں باجماعت | | کرم ہو پئے تاجدار رسالت

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

غیبي کتاب

حضرت اچھے میاں رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ یو ځل د خپل ورور (سره) بهار ته تشریف یوړلو او د خواجه یحییٰ علی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په مزار باندې ئې دعا اوکړه، د هغه ځائے نه په پالکي کښې د پاتې کیدو خپل ځائے ته واپس تللو چې یو درویش (فقیر) ئې اولیدو چې په لاسونو کښې ئې کتاب نیولے دے او ولاړ دے، هغه درویش (فقیر) وئیل: نن ډیر سخت ضرورت دے دا کتاب په دوه روپۍ هدیه کووم څوک چې د دې خواهش لري هغه دې ئې واخلي- حضرت اچھے میاں رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هغه وخت په وظیفه کښې مشغول وو، چې دا ئې واوریدل نو هغه فقیر ته ئې اشاره اوکړه او د ځان خوا له ئې راوبللو او کتاب ئې د هغه د لاس نه واخستو او مخې ته ئې کیښودو او هغه له ئې دوه روپۍ ورکړې، چې د وظیفې نه فارغ شو او هغه کتاب ئې پرانستو او اوئې کتلو نو معلومه شوه چې هغه یوه ”غیبي قلمي نُسْخه“ ده په کومه کښې چې د راز ډیرې خبرې لیکلې شوې دي- دغه کتاب د دې خاندان په رازونو کښې دے- (تذکره شمسِ مارهره، ص 71)

یو نه درې ځامان ورته عطا شول (کرامت)

د حضرت سید آلِ احمد اچھے میاں مارهروي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ یو مُرید د کوم نوم چې خلیفه محمد ارادتُ الله بدایوني وو هغه به هر وخت په دې فکر کښې وو چې الله پاک هغه له یو ځوي ورکړي- یو ځل د حضور صاحب

البرکات حضرت سیدنا برکتُ الله عشقي مارهروي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په عرس پاک کښې د خپل مرشد (پير صاحب) مخې ته ولاړ وو، د سخاوت درياب په جوش کښې راغله وو- ارشاد ئې اوفرمائيلو: خليفه! څه غواړې؟ عرض ئې اوکړو: په غلام پسې څوک دعا کوونکې (يعني ځوي) نشته، حضرت اوفرمائيل: يا الله پاکه! زمونږه ارادتُ الله له ځوي ورکړې، د دې نه پس ئې اوفرمائيل: خليفه! د وړومبي ځوي نوم ”کريم بخش“، د دويم ”رحيم بخش“ او د دريم نوم ”الهي بخش“ کيږده- خليفه ئې په ښو پريوتلو او عرض ئې اوکړو چې حضور زما طمع نشته نو حضرت ورله خپله سرکلاه مبارکه (پتکې شريف يا توبی مبارکه) ورکړه او ارشاد ئې اوفرمائيلو: زما د الله پاک د ذات نه طمع ده، خليفه ارادتُ الله واپس راغله ډير زر د الله پاک قدرت ظاهر شو- بيا ئې يو ځوي اوشو، خليفه د هغه نوم ”کريم بخش“ کيښودو- تر دې پورې چې په دريو کالو کښې ئې درې بچي پيدا شول او د دريو وارو نومونه ئې د حضرت اچھے ميان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د فرمان مطابق کيښودل، د الله پاک په عنايت سره درې واړه ځامن ئې ځلمي شول، دوو ځامنو ئې خپله پلارنۍ پيشه اختيار کړه او کريم بخش د مُرَوَّجه علومو نه د فراغيدو نه پس ”کريم اللغات“ نومې کتاب اولیکلو-

(تذکره مشائخ قادريه رضويه، ص 363)

تمهاري منہ سے جو نکلی کہا جو دن کو کہ شب ہے
وہ بات ہو کے رہی تو رات ہو کے رہی

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّد

علمي خدمتونه

حضرت شاه آل احمد اچھے ميان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د ظاهري او باطني علومو سمندر وو- د علمائے کرامو گرانې گرانې مسئلې به ئې داسې حل کولې چې عقلونه به ورته حيرانيدل، د حضرت په ليکلو کتابونو کښې د ټولو نه لوي کتاب ”آئينِ احدي“ دے- په ”برکاتِ مارهره“ کښې دي: چې په ”آئينِ احدي کښې عملونه، اُوراد، ذکرونه او اسرار حضرت ليکلي دي په دې کښې څلور جلدونه پخپله د حضرت په لاس مبارک ليکله شوي په مارهره شريف کښې د حضرت حافظ حاجي سيد شاه اسماعيل حسن صاحب رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په کتب خانه (لائيبريري) کښې موجود دي-“ د دې کتاب ټول 34 او د يو قول مطابق 60 جلدونه په ډير فراخه او مختلفو

علومو او هنرونو کښې وو- د دې ډیر جلدونه ضائع شول- ځینې ئې په خانقاه شریف او د خاندان د مختلفو حضراتو او خلفاء سره دي د هغوئي رحمۃ الله علیہ د ځینو نورو کتابونو نومونه دا دي: **❀** بیاض عمل و معمول دوازه ماهي **❀** آداب السالکین مطبوعه **❀** تصوف میں مثنوی اشعار **❀** دیوان اشعار فارسی، وغیره- (تذکره مشائخ قادریه رضویه: 361- برکات مارهره، ص 80 ملخصاً وبتغیر)

د علومو او هنرونو انسائیکلوپېډیا

حضرت اورنگ زیب عالمگیر رحمۃ الله علیہ د خپلې زمانې د لویو لویو علمائے کرامو یو بورډ جوړ کړی وو او پخپله نگرانئ کښې ئې د فقه حنفی یوه انسائیکلوپېډیا جوړه کړې وه کومه چې د ”فتاویٰ عالمگیری“ په نوم مشهوره ده- تاریخي طور دا خبره په یقین سره کیدې شي چې په هندوستان کښې د دې نه پس د علمائے کرامو یوې ډلې ډلې که په شریکه یوه انسائیکلوپېډیا جوړه کړې ده نو هغه ”آئین احمدي“ ده، کومه چې د حضرت اچھے میاں رحمۃ الله علیہ په حکم باندې د هغوئي د مریدانو او خلفاء، علماء او فضلاء یوې ډلې په شریکه جوړه کړې ده- په عالمگیری انسائیکلوپېډیا او آئین احمدي انسائیکلوپېډیا کښې یو بنیادي فرق دا دے چې حضرت عالمگیر رحمۃ الله علیہ صرف د فقه حنفی په مسئلو او جزئیاتو مشتمل کتاب جوړ کړی ولې د دې انسائیکلوپېډیا شان دا دے چې په علوم متداوله (مشهورو او رائجو علومو) کښې یو علم او هنر داسې نشته کوم چې په دې کښې لیکلے شوے نه وي- د دې کتاب د لیکلو لړ کښې قاضي غلام شېر قادري لیکي چې: د خلفاء او مریدانو نه (د حضرت اچھے میاں رحمۃ الله علیہ په خدمت کښې) د علمائے کرامو یوه ډله حاضر ده، هغوئي اوفرمائیل: که چېرې د سرکار مارهره کتب خانه (یعني لائبریري) څوک پوره لیدل غواړي نو ډیر زیات وخت به پکار وي- مناسبه دا ده چې تاسو کوشش اوکړئ او د کتب خانې نه د مختلفو علومو او هنرونو کتابونه منتخب کړئ او د هر هنر خلاصه په کومه کښې چې د هغې ضروري خبرې وي جوړه کړئ د پاره د دې چې څوک هغه خلاصه اوگوري نو چې هغه د ډیرو کتابونو او لیکوالو د تحقیقاتو نه خبر شي- د هغوئي په حکم باندې یوې ډلې عمل اوکړو او یوه مجموعه کومه چې تقریباً دیرش (30) او د یو قول مطابق په شپته (60) جلدونو مشتمله وه پوره شوله د هغې نوم آئین احمدي کینبودے شو- په دې کښې د ډیرو بزرگانو متون (یعني د یو کتاب، مضمون یا دستاويز وغیره اصل عبارت) وړې او لويې ډیرې رسالې پوره موجودې دي، بعضې مضمونونه د خلاصې په طور دي- ما د ذکرولو او وظیفو د اصلي نسخې زیارت کړے دے په کومو چې چرته نا چرته د حضرت دستخط (لاس لیک) مبارک او هدايات دي- افسوس چې دا د لعلونو پیللے شوے هار منتشر شو گنې نو ډیر لوي نعمت

وو۔ د دې نه اندازه لگي چې آئينِ احمدي صرف يو كتاب نه دے بلڪه د ځان دننه يوه مڪمله ڪتب خانه (لائبريري) ده۔ خو افسوس چې د علومو او هنرونو دا بے مثال انسائيڪلو پيډيا محفوظ پاتې نه شوه۔

(تذکرہ شمسِ مارہرہ، ص 38 بتخير)

چې مُريد وي نو د اعلیٰ حضرت پشان دې وي

د حضرت مولانا سيّد ابو القاسم اسماعيل حسن شاه جي مياں صاحب مارهروي رحمۃ اللہ علیہ بيان دے چې يو ځل د اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ علیہ او د حضرت مولانا عبد القادر صاحب بدايوني رحمۃ اللہ علیہ تر مينځ په يوه مسئلہ باندې علمي بحث اوشو۔ چې اعلیٰ حضرت رحمۃ اللہ علیہ د هغه د دريځ (موقف) منلو نه انکار اوکړو نو هغوئي اوفرمائيل زما سره سيتا پور (اتر پرديش) ته لاړ شے۔ هلته د حضور جدِ امجد سيدنا شاه آلِ احمد اچھے مياں صاحب رحمۃ اللہ علیہ د کتاب آئينِ احمدي جلد عقائد زما په کُتب خانه کښې موجود دے او د نورو صوفيايے کرامو کتابونه هم موجود دي په هغې کښې فرق اوگورئ چې زه چې څه وایم صحيح وایم يا څه چې تاسو فرمائئ هغه صحيح دي۔ دواړو حضراتو (سيتا پور) ته تشریف راوړو۔ اوّل اوّل خو مولانا عبد القادر صاحب رحمۃ اللہ علیہ د آئينِ احمدي جلد عقائد نه زمونږه د پيرانو د سلسلې سره تعلق لرونکي حضرت سيّدنا احمد صاحب کانپوري رحمۃ اللہ علیہ کتاب ”زبدۃ العقائد“ راويستلو او هغوئي ته ئې اوښودلو۔ چې دا ئې اوليدلو نو اعلیٰ حضرت رحمۃ اللہ علیہ ارشاد اوفرمائيلو چې ”زه بغير د دليل نه دا خبره منم که څه هم دا اختلاف د استدلال په وجه زما ذهن ته نه دے راغله خو دا چې زما عظيم مرشدان دا خبره کوي نو ځکه زه د خپلو عظيمو مرشدانو خبره منم۔“ (حياتِ اعلیٰ حضرت، 103/1-105 ملقطاً) دا د ابتدائي دور خبره ده بيا هغوئي دغه د (آئينِ احمدي والا) دريځ په (خپل کتاب) ”الْبُعْتَمَدُ الْمُسْتَنَدُ“ کښې په تفصيل سره او مُدَلّل انداز کښې هم بيان کړو۔ (حياتِ اعلیٰ حضرت، 438/1) د د الله رَبُّ العَزّت دې په هغوئي باندې رحمت وي او د هغوئي په وسيله دې زمونږه بے حسابہ بخښنه وي۔

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دیکھو مِرے پَلّہ پر وہ اچھے میاں آیا

نامہ سے رضا کے اب مٹ جاؤ بُرے کامو

وہ اچھے میاں پیارا اچھوں کا میاں آیا

بدکار رضا خوش ہو بدکام بھلے ہوں گے

شرح کلام رضا: اعلیٰ حضرت رحمۃ اللہ علیہ د خپل دې کلام په مَقْطَع (يعني د آخري شعر) په ورپوښي

مصرعه کنبې عاجزي او انکساري کړې ده او ځان ته ئې ”بدکار“ فرمائيلې دے کوم چې يقيناً د هغوئي د کمال عاجزئ او د خپل پير او مرشد سره د زيات عقيدت او محبت اظهار دے- عاشقانِ رضا عرض کوي:

بدکار گدا خوش بو بد کام بهلے ہوں گے دیکھو میرے پلّے پر وہ احمد رضا خاں آیا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

اولاد مبارک

د حضرت شاه آل احمد اچھے میاں رحمۃ اللہ علیہ نکاح د حضرت سید شاه غلام علي صاحب بلگرامي د لور ”حضرت بي بي فضل فاطمه رحمۃ اللہ علیہا“ سره اوشوه، هغه ډیره نیکه بي بي وه- د هغې نه ورته الله پاک يو ځوي او يوه لور ورکړل- لور ئې په 11 ربيع الاول 1196 هجري وفات شوه او ځوي حضرت سيد آل نبي رحمۃ اللہ علیہ ئې پيدائشي ولي وو (په وړوکوالي کنبې) چې به ئې څه هم د ځلې نه وتل الله پاک به پوره کول ⁽¹⁾ د هغوئي د رسم بسم الله شريف نه پس تبه شوه هم په دې وجه په 13 ربيع الاول 1196 هجري وفات شو- (تذکره مشائخ قادريه ، ص 364) د يو قول مطابق د ځوي د وفات شريف نه 28 ورځې پس په 11 ربيع الآخر ئې لور صاحبه وفات شوه- (احوال و آثار حضرت اچھے میاں، ص 27) د الله رب العزت دې په هغوئي باندې رحمت وي او د هغوئي په وسيله دې زمونږه بے حساب به بخښنه وي-

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د مُريدانو شميره او د يو څو خلفاء نومونه

د حضرت اچھے میاں رحمۃ اللہ علیہ د مريدانو شميره د يوې اندازې مطابق دوه لاکهه ته نژدې ده- (تاريخ مشائخ قادريه ص 364) په خاندان برکاتيه کنبې د هغوئي د يو څو خلفاء نومونه دا دي:

(1) د حضور اچھے میاں رحمۃ اللہ علیہ گشر ورور حضرت سید آل برکات المعروف ستهرے میاں رحمۃ اللہ علیہ

کوم چې د هغوئي نه پس د سلسله برکاتيه سجاده نشين شو-

...¹ په وړوکوالي کنبې د ځلې نه د وتلې خبرې پوره کيدل د ډيرو بزرگانو نه ثابت دي بلکه په کوم عمر کنبې

چې ماشوم خبرې هم نه شي کولې په هغه عمر کنبې هم د ډيرو ماشومانو خبرې کول ثابت دي-

(2) د حضور اچھے میاں گشر ورور حضرت سیّد شاه آل حسین سچے میاں ﷺ

(3) حضرت سیّد شاه آل رسول ﷺ، هم هغوئي هغه مبارک شخصیت دي د چا نه چې سيدي اعلي حضرت ﷺ بيعت اوکړو او د هغوئي مشهور فرمان دے چې که چرې د قیامت په ورځ زما ربّ زما نه پوښتنه اوکړه چې څه دې راوړي دي؟ نوزه به ”احمد رضا“ وړاندې کړم چې مولا! دا مې راوړے دے۔ (انوارِ رضا، ص 378)

(4, 5) حضرت سیّد شاه اولاد رسول قادري مارهروي او حضرت سیّد شاه غلام محي الدین ﷺ، دا دواړه حضرات د حضور اچھے میاں ﷺ وریرونه دي۔

د الله ربّ العزت دې په هغوئي باندې رحمت وي او د هغوئي په وسیله دې زمونږه بے حسابہ بخښنه وي۔

أَمِينَ بِجَاءِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د کامل پیر لتون

د حضور اچھے میاں ﷺ د خوښې خلیفه حضرت مولانا شاه عبد المجید عین الحق ﷺ په سلسله بیعت کښې د داخلیدو واقعہ ډیره خوندوره ده۔ هغوئي د ډیرې مودې نه د پیر په لتون کښې وو خوپه چا به ئې زړه اوبه نه ځکلې۔ چا ورته د حضرت اچھے میاں ﷺ نوم مبارک اوبښودلو۔ هغوئي مارهره شریف ته تشریف یوړلو او یو څو ورځې ئې د هغوئي په خدمت کښې تیرې کړې خو آخر ئې هلته هم زړه مطمئن نه شو۔ په زړه زړه کښې ئې وئیل چې دا ټول د خوړلو گټلو والا ټکي ده، بنده د داسې فقیرئ قائل نه دے۔ آخر د هغه ځائے نه خپل وطن بدایون ته روان شولو۔ د بدایون سره نزدې د خواجه خواجگان حضرت خواجه حسن شیخ شاهي المعروف برے سرکار ﷺ آستانې ته چې اورسیدلو نو هغوئي اولیدل چې حضور غوث پاک او شیخ شاهي ﷺ تشریف راوړو او هغوئي ته ئې افرمائیل: عبد المجید! که په ټوله دنیا کښې ډیوه واخلي او لتون شروع کړې نو بیا به درته هم د سیّد آل احمد نه ښه پیر میلاؤ نه شي۔ بس هم اوس واپس لاړشه او د سیّد آل احمد مُرید جوړ شه۔ هغوئي د هغه ځائے نه زر مارهره شریف ته حاضر شول او د بیعت خواهش ئې څرگند کړو۔ حضرت اچھے میاں ﷺ ورته افرمائیل: ”میاں! ته خو مولانا ئې، په مُریدئ څه کوې؟ دا خو د گټلو خوړلو ټکي ده“۔ (د زړه په وسوسې باندې په پوهیدو ئې) مولانا صاحب په ښپو پریوتلو او د خپل قصور معافي ئې اوغوښتله، اچھے میاں ﷺ په سلسله قادریه کښې داخل کړو او مثال خلافت او خرقة خلافت ئې ورله هم ورکړو او اوئې فرمائیل چې ته په لاره وې چې پیران پیر، پیر دستگیر ﷺ تشریف راوړو او ماته ئې

اوفرمائيل: مولانا عبد المجيد راڻي ته هغه مُريد جوڙ ڪڙه او مثالِ خلافت ورله وركڙه- (برڪاتِ مارهره، ص 80 بتغير)

واه ڪيا مرتبه اے غوث هے بالا تيرا اُونچے اُونچوں ڪے سَرُون سَے قَدَم اعلیٰ تيرا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب صَلَّي اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّد

برڪي مرض والا بنه شو (ڪرامت)

د حضور اچھے مياں رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ په بارگاه ڪنبي يُو ڇلي د برڪي مرض بنڪار سپاهي حاضر شو او لري اودريدو- هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ ورته اوفرمائيل: ”وروره وړاندې راشه؟“ هغه عرض اوکړو: حضور! زه د دې قابل نه یم- بيا ئي اوفرمائيل: وړاندې راشه- هغه گس چي وړاندې راغله نو په کوم ځائے چي ئي سپين داغ وو حضرت رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ پرې خپل مبارک لاس کينودو او ارشاد ئي اوفرمايلو چي دلته خو هيڅ هم نشته- چي سپاهي هغه ځائے ته اوکتل نو سپين داغ بيخي ورک شوے وو- (تذکره مشائخ قادريه رضويه، ص 362 بتغير)

اے مرے اچھے ڪے اچھے مجھ ڪو بهي اچھا بنا

صدقہ اچھے مياں احمد رضا خاں قادري

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب صَلَّي اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّد

(نوٽ: د حضرت سيّد آل احمد اچھے مياں رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ په ارشاداتو او ڪراماتو باندې مشتمله د دې رسالې

دويمه برخه به بيا جاري ڪولے شي)

اگلے ہفتے کا رسالہ

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران پرائی سبزی منڈی کراچی

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net